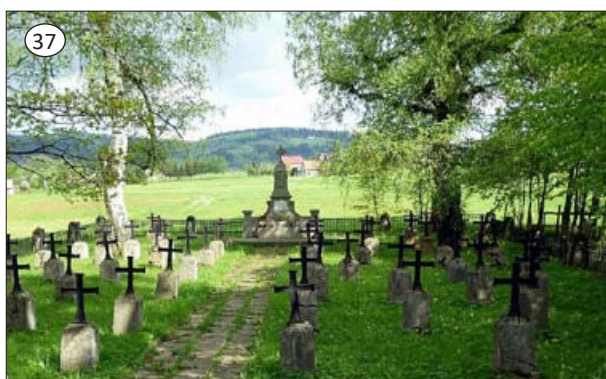
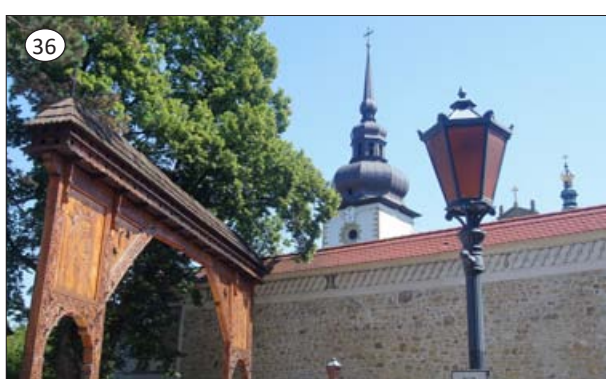
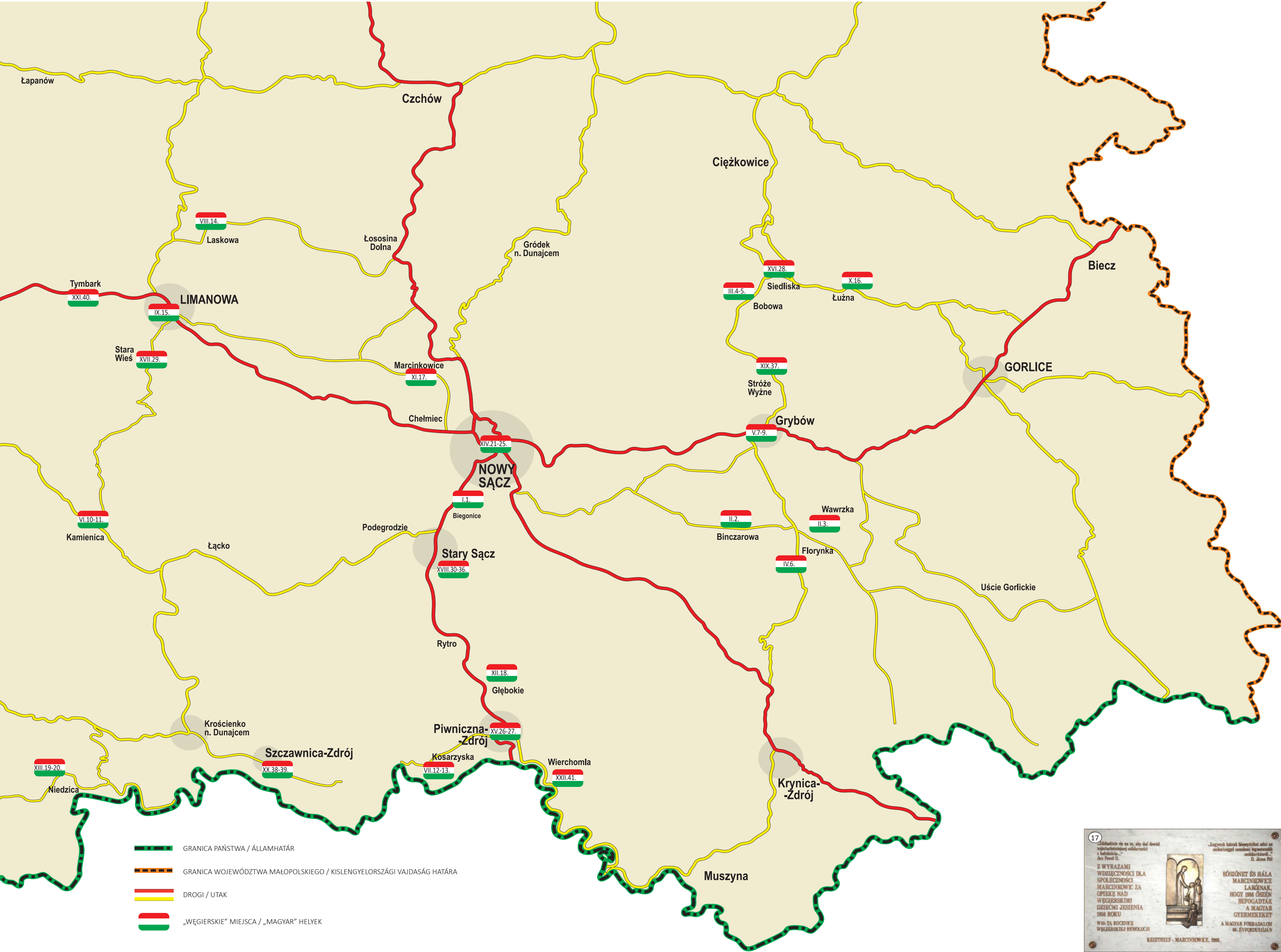

Nowy Sącz 2017

Nakład / Wydawnictwo: 300 egz./db

33-340 Nowy Sącz, ul. Kościuski 28

Druk / Nymda: Drukarnia GÓLBURK

Stowarzyszenie „AMICI HUNGARIAE”
www.amichungariae.pl

33-340 Stary Sącz, ul. Stefana Batorego 25 b.

Stowarzyszenie AMICI HUNGARIAE

Wydawca / Kład: Maciej Florek

Opracowanie komputerowe, skład / Szatniogępes feldolgozás, szedés: Aranika Makiewicz

Korekta tekstu węgierskiego / Magyar szöveg lektorálása: Mirosław Marciniowski

Tłumaczenie / Fordítás: Maria Marciniowska, Witold Kalfński

Konceptcja wydawnicza i redakcja / Képfelkonceptió, szerkesztés: Krzysztof Płowiec (K.P.)

Maria Marciniowska (M.M.), Lucyna Łatała-Zięba (L.L.Z.), Jarosław Czajła (J.C.), Witold Kalfński (W.K.).

Teksty i fotografie / Szövegek és fotók:

WĘGRZY NA ZIEMI SĄDECKIEJ

Wybór miejsc w powiatach sądeckim, limanowskim i gorlickim oraz Szczawnica i Niedzica w powiecie nowotarskim

MAGYAROK A SZANDECI FÖLDÖN

Kiválasztott helyek szandeci, limanovai és gorlicai járásban valamint Szczawnica és Niedzica Nowy Targ-i járásban

MAŁOPOLSKA

Projekt realizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

A project Kis Lengyelországi Vajdaság anyagi támogatásával valósult meg.

MECENAT MAŁOPOLSKI 2017

KISLENGYELORSZÁG MECENÁTUSA 2017

Miejsc na Sądecczyźnie, naznaczone obecnością Węgrów, zostały subiektywnie wybrane przez członków Stowarzyszenia AMICI HUNGARIAE (choćby samych cmentarzy Wielkiej Wojny jest znacznie więcej w tym regionie). Dlatego inne węgierskie ślady czekają na swoje historie, a te wybrane częściowo uzupełniają mapę „węgierskiej” Małopolski.

Magyarok jelenlétével fémjelzett helyek a Szandeci Földön, szubjektíven kiválogatva az Amici Hungariae Társaság tagjai által (már csak Nagy Háborús temetőkből sokkal több található a régióban). Más magyar nyomok még várnak a saját történetekre, a kiválasztottak részben kiegészítik „magyar” Kis Lengyelország térképét.

I.1. BIGEONICE – SZT. LŐRINC PLÉBIANIA Novy Szac deli részén található, XX. sz. eleji templom, a negyedik ezen a helyen. A XVII sz-i parókialis lajstrom bejegyzése szerint az első templomot szt. Kinga állíttatta, az egyházközséget pedig Pawel z Przemankowa, krakkói püspök, alapította 1269-ben, 2019-ben ünneplik majd az esemény 750. évfordulóját, így a Bigeonice-i a legreggbbi kislengyelországi plébániák közé sorolható. Az első fatemplom állítólag a harmadik tatarokjárás idején leégett, akkor, 1288 után, a Szandei első finanszirozó a következő templomat, az is földi épült, valamint 1290-ben Winna góra-i kápolnát. A második fatemplom a XVII. sz. első feljéig állt. Hagyomány szerint imái mondott benne Nagy Lajos király lánya, Anjou Hedvig, amikor megállt egy kis pihenőre, a krakkói koronázásra vezető úton.		II. 2-3. BINCZAROWA I WAWRZKA, GM.GRYBÓW – CMENTARZE WOJENNE NR 127 (2) i 128 (3) (OKRĘG III GORLICE). Wg projektu Hansa Mayra, polozone w pobliżu Florynki. BINCZAROWA – W kwaterze na cmentarzu parafialnym w masowym grobie pochowano 120 żołnierzy. Mogiła po przebudowie w 1965 r. nakryta jest betonową płytą, za którą ustawiono ściankę z napisem oraz z prześwietem, w którym umieszczona jest data „1914”. Obok stoi drewniany krzyż z oryginalną tabliczką informującą o liczbie poległych w 1915 r. żołnierzy. WAWRZKA – Cmentarz (ok. 13x7,5 m) na wzgórzu Prywły, w pobliżu żółtego szlaku z Ropy do Florynki. Spoczywa w 2 mogiłach zbiorowych 13 żołnierzy austro-węgierskich i 30 rosyjskich, poległych w 1914 r. Zachowały się elementy oryginalne: krzyż centralny, ogrodzenie i niskich, betonowych słupków połączonych zwojnymi rurami, bramka wygłęta z rur, małe krzyże żelwne „austriackie” i „rosyjskie”, oryginalne słupki IVV, wyznaczające granicę działki. Obiekt w dobrym stanie po remoncie w 1987 r.		III. 4-5. BOBOWA – CMENTARZE WOJENNE NR 132 (4) i 133 (5) (OKRĘG IV ŁUŻNA). Projektant cmentarza NR 132 nie jest ustalony. Jest to bardzo zdestawotana narozna kwatery na cmentarzu żydowskim, gdzie pochowano 7 Węgrów wyznania mojżeszowego w 5 grobach pojedynczych i jednym podwójnym. Na zachowanych 6 maciech brak zdobiei i napisów. Otacza je podwójny, niski murek betonowy. Tylko część macew jeszcze stoi, a sama kwatery jest bardzo zarosnięta i zaniedbana. NR 133 wg projektu Jana Szczepkowskiego. Pochowano tu 114 żołnierzy armii austro-węgierskiej, 22 Rosjan i 5 Niemców. Większość typowych krzyży z ramką na tabliczki miaływna wciąż stoi. Najbardziej oryginalnym elementem wystroju jest około 10 metrowy tukty krzyż żelazny – nie spotykany na żadnym innym cmentarzu tego Okręgu. O tym że i dzisiaj żołnierzy zachwycają się miśternością jego wykonania i formą świadczą to, że przy drodze Zborowice – Łużna wystawiono podobny krzyż (nieco tylko niższy i pomalowany na biało).		IV. 6. FLORYNKA, GRYBÓW-I KŐZSÉG – 126 sz. HÁBORÚS TEMETŐ (KERÜLET IV. – GORLICE) Tervezője Hans Mayr. Grybów és Krynica-Zdrój közötti út mentén, Śnieżnica-i elágazásánál található. A négyzet alakú, kis kaptán betöltő, területet beton oszlopokba foglalt dupla vasorkatők szegélyezik. Levélrtai adatok szerint ide két közös sírban 87 osztrák-magyar (i.k. 2. és 30. Honvéd Gyalogezredből) és 16 orosz katonát temettek el. A helyenként felbukkanó adat a 9 egyéni és 1 tőmegsírről nem támasztathó alá a temető kis mérete miatt (kb. 11x11 m). Központjában kőoszlop áll, repülőni készülő lövőymmal (turullal?) a tetején, latin kieszelt és emléktáblával. Feliratok nemétől és magyarlal (i. II. Kerületben a temető megalkotásakor csak itt használták a magyar nyelvet). 1993-ban felújították a temetőt.		V. 7-9. GRYBÓW – CMENTARZE WOJENNE NR 129 (7), 130 (8) i 130A (9) WG PROJ. HANSA MAYRA (OKRĘG III GORLICE). 129 sz. – lejtőn fekvő teraszos. 19 osztrák-magyar és 5 orosz egyéni katonasír, csak 3 eredeti, különféle formájú. Középső részen vaskereszt, a szelvényből, tetővel. Körbe beton tartóoszlopok dupla fogantyús kerítéssel. 130 sz. – 1916-1917-es telek közötti temető sarkában: 650 osztrák-magyar, 57 német és 27 orosz katoná. A sírokon öntöttvas keresztet valamint sírkövek öntöttvas táblákkal. A helyet főfal és kettős vaspántokkal összefogott kőoszlopok veszik körül. Bejárati kapunkál tömör pilonok és kőgolyókkal díszített falszakasok. Központban talpas betonkereszt emléktáblával. 130A sz. – zsidó temetőben 7 katoná sírja (hadsereghez való tartozást nem határozatképp meg. Beton sírköveken alul óvalis névtábla, felül bevésített David-csillag.		VI. 10-11. KAMENICA – SZALAY CSAAD KÚRIÁJA ÉS SÍRKÁPOLNÁJA. A család 1810-ben települt ide, amikor Szalay István (Stefan), osztrák kamara hivatalnok, Novy Targ-ból Kamienicába áthelyezett Kamarai Javak Hivatalának a vezetője lett. Kamienicai kirúban születtek István és Doszay Josephina lányai: Anna, Karolina, Emilia és Julia; ott halt meg Emilia, István lánya (1823 februárjában) és édesanyja Szalay de Tempis Anna (1823 szeptemberében). A helyi köztemetőben levő sírkápolnán vannak eltemetve. Szalayak magyarságról földesúrról család sarjai. Galiciába az új osztrák adminisztráció első hullámával érkeztek. 40 évig Kelet-Galiciában laktak. Drohobiczban Istvánnak és Josephának két fia született: Romuald és József István, aki apjához hasonlóan hivatalnok pályát választott. Józsefet leginkább Szczawnica tulajdonosaként és ottani győgyüdülő alapítójaként ismerik.		VII. 12-13. KOSARZYSCA – STANICA HARCERSKA (12) i POMNIK KURIERÓW (13) Pierwsza w Polsce STANICA HARCERSKA, wzniesiona w 1921 r., była m.in. miejscem spotkań polskiej i węgierskiej młodzieży. W lipcu 1935 r. podczas międzynarodowego zlotu w Spale, w którym uczestniczyła 500-osobowa grupa węgierskich harców z Palem Telekim na czele, podpisano porozumienie: co roku po 50 harcerzy polskich i węgierskich odtąd będą udział we wspólnych obozach w Polsce i na Węgrzech. POMNIK KURIERÓW stoi w miejscu zwanym Sucha Dolina od 1969 r., na szlaku akcji kurierskich i przetrzutowych z Kraju do Budapesztu i odwrotnie. Tędy m.in. chodzili piwnicznicy: Franciszek Musiał ps. „Jurek” przeprowadzał emisariusza Jana Karskiego, a Michał Lomnicki ps. „Jurek” w 1943 r. przeprowadził Henryka Zwi Zimmermanna, który w Budapeszcie został współpracownikiem Henryka Ślawika w Komitecie Obywatelskim z. Uchodźców Polskich na Węgrzech. Michał Lomnicki 4.07.1993 r. otrzymał odznaczenie „Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata”.		VIII. 14. LASKOWA – 358 sz. HÁBORÚS TEMETŐ (KERÜLET X. – LIMANOWA) A régi kőszégi temetőnek a templom közelében egy, a különböző magasságban helyezkedő teraszokból, különálló része. Gustav Ludwig terve alapján építették. Számos más, galiciai első világháborús, temetőhöz hasonlóan, ez is 1915-ben épült. Az itt nyugvó katonák pontos száma ismeretlen, feltehetően 98 és 110 között van. Megérteék eredeti sírtáblákat 36 katonanével és 4 ismeretlen nemi és osztrák hadseregéből. Tőmegsírrban 53 orosz katonát is nyugusz békében. Elhunytak között vannak az 5. Magyar Huszárezred és a 17. Honvéd Gyalogezred katonái. Fő díszítő elem a déli kerítő falban levő, álló keresztrel ellátott feliratos fal, benne félkör alakú fülke gránitbábiával, német nyelvű felirattal: „A halál földbe szántott minket, most arassatok”.											
M.M.	K.P.	W.K.	K.P.	K.P.	W.K.	LL-Z.	J.C.																		
IX. 15. LIMANOWA–WZGÓRZE JABONIC – CMENTARZ WOJENNY NR 368 (OKRĘG X LIMANOWA). Największy cmentarz wojenny w tej okolicy (ok.45 min. spacerem z centrum miasta). Pochowano tu uczestników walk o ufortyfikowane przez Rosjan wzgórze, m.in. węgierskiego pułkownika, dowódcę huzarów Othmara Muhra. Na Jabłońcu stoi neorenesansowa kaplica-mauzoleum Othmara Muhra i upamiętniający go pomnik w kształcie graniastosłupa, zwieńczony kulą, z napisem w języku węgierskim: „W dniach 11-12 grudnia 1914 polegli wraz z Panem Pułkownikiem huzarzy drogiej krwi i twardej pięści. Ku czci węgierskiej, miłej wierności”. Autorem tych słów jest Ferenc Molnár, pisarz węgierski, który był świadkiem wydarzeń jako korespondent wojenny (w Polsce znany jako autor powieści <i>Chłopczy z Placu Broni</i>). Jego wojenne raportaże drukowane były w budapeszciejskiej gazecie „Est”, a później przedrukowywane w londyńskim „Morning Post” i w prasie amerykańskiej. Jeden z placów w Budapeszcie otrzymał nazwę Limanova.	X. 16. CMENTARZ WOJENNY NR 120 – ŁUŻNA-PODRBRZEIE (OKRĘG IV ŁUŻNA) Pochowano tu ponad 400 Węgrów z 9, 10, 11, 16, 18 i 20 Pułku Piechoty Honvédów armii austro-węgierskiej, którzy polegli w 1915 i w bitwie pod Gorlicami (27 mogił zbiorowych i 115 pojedynczych). Cmentarz zaprojektował Jan Szczepkowski. Od kamiennej, zwieńczonej krzyżem bramy wejściowej prowadzi drogę do pomnika w kształcie sarkofagu, również z kamiennym krzyżem na szczycie. Na przedniej ścianie pomnika znajduje się epitafium z poetyckim tekstem w języku niemieckim, skierowanym do odwiedzających to miejsce. Na każdym krzyżu zawieszane są czerwono-biało-zielone wstążki. To ślady odwiedzin węgierskich grup kombatanckich. W 2009 roku ufundowano i zawieszono tablicę przy bramie wejściowej, z napisami w językach węgierskim i polskim: „Z inicjatywy stowarzyszeń honvédów w Kiskunhalas przy wsparciu samorządu miasta oraz Instytutu i Muzeum Historii Wojskowości Ministerstwa Obrony Narodowej – 2009” oraz przekładem tekstu niemieckiego na węgierski.	XI. 17. MARCINKOWICE – MIEJSCE POBYTU DZIECI WĘGERSKICH W 1956 R. Jesienią 1956 r. siedemdziesięcioro dwoje węgierskich dzieci dotarło podciągim na stację w Muszynie. Na-czelnik stacji, Władysław Krupa, który w czasie okupacji był uchodźcą w Keszthely, polecił przetrzeć oby wagony do swoich rodzinnych Marcinkowic. Dzieci zamieszkały na jakiś czas w internacie szkoły rolniczej w Marcinkowicach, a następnie pojechały do Krynicy, gdzie zakwaterowano je w „Hajducku” do czasu, kiedy na Węgrzech sytuacja wróciła do normy. Inne budapeszteńskie dzieci próbowały po tragedii powstania odnaleźć spokój w Nowym Sączu, Szczawnicy i Zakopanem. W 2006 r. murmurowano w kościele w Marcinkowicach, dar wdzięczności węgierskich dzieci dla ludzi z tej parafii, którzy udzielali im w 1956 r. pomocy.	XII. 18. MŁODÓW–GŁĘBOKIE – ŻRÓDŁA ŚW. KINGI Źródła z wodą mineralną odkrył w 1814 r. pasterz Michał Cieciwa i prymitywnie je obudował. Głębokie stało się miejscowścią uczęszczaną przez amatorów wodolecznictwa. Za najbardziej wartościowe uznano ŹRÓDŁO zwane Zdrojem Kingi. W latach 70. XX w. zniszczone obiekty zdrowoie ponownie zagospodarowano, a w latach 2000. zaopiekowało się nimi Stowarzyszenie Kobiet na Rzecz Rozwoju Wsi Młódów – obecnie pojechały do Krynicy, gdzie zakwaterowano je w „Hajducku” do czasu, kiedy na Węgrzech sytuacja wróciła do normy. Inne budapeszteńskie dzieci próbowały po tragedii powstania odnaleźć spokój w Nowym Sączu, Szczawnicy i Zakopanem. W 2006 r. murmurowano w kościele w Marcinkowicach, dar wdzięczności węgierskich dzieci dla ludzi z tej parafii, którzy udzielali im w 1956 r. pomocy.	XI. 17. MARCINKOWICE – MAGYAR GYEREKEK TARTÓZKODÁSI HELEYE 1956-BAN 1956 őszén 72 magyar gyerek vonattal érkezett a Muszyna-i állomásra. Władysław Krupa állomásfőnök, aki a német megszállás idején a keszthelyi táborban menekült ki, átirányította a két vagon szülőfalujába, Marcinkowice-be. A gyerekek egy ideig a helyi mezőgazdasági iskola díszkőthönában laktak, onnan Krynica-ba mentek, ahol „Hajduckuk” üdülőiben helyezték el őket addig, amíg a magyarországi helyzet meg nem nyugodott. Más budapesti gyerekek próbáltak a forradalom tragédiája után visszaszerezni a békés nyugalmat Novy Sącz-ban, Szczawnica-ban és Zakopanében. 2006-ban emléktáblát helyeztek a Marcinkowice-i templom falára, a magyar gyerekek halálának jeléül, azoknak a helyeknek, akik 1956-ban segítségükre szlettek.	XII. 18. MŁODÓW–GŁĘBOKIE – SZENT KINGA FORRÁS Az ásványvízforrásokra 1814-ben bukkant rá Michał Cieciwa pásztor, aki kezdetleges bukolatort is készített ide. Głębokibe be kezdték látogatni vízgöygyöszát híveik. Legértékesebb vízüinek ún. Kinga-forrását tartották. XX. sz. 70-es éveiben tönkmenet forrásfoglatot üjtöl rendbehozta, A 2000-es években azt kezelésbe vették Młódów Falufeljesztő Asszonytársaság – jelenleg Młódów – Głębokike Tarsulási. A források mellett létecsült grillező hely, a forrásokat beépítették és befedték, 2008.07.27-én a közelben Szent Kinga parkot leplezték fel. Wiesław Ławka piwnicznai szobrász alkotását. A szoboravató ünnepségen részt vettek a Balaton vidéki népzenei együttes fiataljai. A következő években Szent Kinga – János Park alakították itt ki, sétányokkal, kis tóval és kilátóval, II János Pál pápát látogtatt is ültettek. A területet gondozó Młódów – Głębokike Tarsulási minden évben a forrásoknál „Szent Kinga-névnapot” és egyéb találkozókat tart, ahol helyi művészek munkáit és regionális ételeket bemutatnak.	XX. 38-39. SZCZAWNICA-ZDRÓJ – TABLICA PAMIĘCI (38) i POPIERISIE (39) SZALAYA Józef Szalay (1802-1876), polski wydawca pochodzenia węgierskiego, dziedzic dóbr szczawnickich, stworzył tu uzdrowisko na miarę naleśników europejskich kurortów. Zainicjował budowę kaplicy, łaźniek, restauracji oraz pensjonatów. Od-krywał i nazywał kolejne źródła – „Magdalenę”, „Jana”, „Szymona”, „Walerię”, „Helene” i „Aniele”, rozpoczął swóją przełomem Dunajca. Przekonał też górali pinińskich do tworzenia warunków do przyjmowania przyjeźdnych, malował gdała rodów szczawnickich i umieszczał je na prywatnych pensjonatach. Wydał pierwszy przewodnik po Szczawnicy (1857) oraz „Album Szczawnickie” z własnymi rysunkami. W czasie jego zarządu Szczawnica stała się popularnym letniskiem arystokracji i sfer artystycznych (w sezonie 1860 r. przybyło do kurortu ok. 1200 osób). Szczawnicznianie poświęcili Szalayowi TABLICĘ na kaplicy przy starym cmentarzu, a w Parku Górnym ustawili jego POPIERISIE.	XX. 38-39. SZCZAWNICA-ZDRÓJ Józef Szalay EMLEKTÁBLÁJA és MELLSZOBRA Józef Szalay (1802-1876) magyar származású lengyel cászárí hivatalnok, szczawnicai javak örököse, európai rangú győgyüdülő alkotója. Kápolnát, furdőházat építtetett, éttermek, panziók létesítését kezdeményezte. Több ásványvízfőrást felfedezett és elnevezett – „Magdalena”-t, „Jan”-t, „Szymon”-t, „Waleria”-t, „Helena”-t és „Aniele”-t. Elindította a taturajkáról dunajeci ártóresben. Rávette a piniindó gulárokot, hogy megfelelő körülményeket teremtsenek az érkező vendégek fogadására, festette a szczawnicai családok címereit, amik a panziók falaira kerültek. 1857-ben kiadta az első helyi útikönyvet és „Szczawnicai albumot” saját rajzaival. Gazdálkodása idején Szczawnica az arisztokrata és művészi körökben népszerű nyaralóhelyé vált (1860-ban kb. 1200 vendég járt itt). A helyi polgárok emléktáblát helyeztek el róla a régi temető kápolnáijában, a Felső Parkban mellszobrát állították fel.	XXI. 40. TYMBARK – CMENTARZ WOJENNY NR 365 (OKRĘG X LIMANOWA). W 1915 r. usytuowany został obok cmentarza parafialnego. Powstał wg projektu Gustava Ludwiga jako kolejne miejsce pochówków poległych w grudniu 1914 r. w bitwie pod Limanową. Pochowano tu 20 żołnierzy austrowęgierskich, 3 niemieckich i 10 rosyjskich (29 znanych z nazwiska), w większości oficerów. Wśród nich są oficerowie wojny, pochowani 13 grudnia 1914 r., oraz grób dowódcy jednego z kozackich pułków dońskich. Cmentarz uległ zupełnemu zniszczeniu wskutek osunięcia się ziemi w 1992 r. Odbudowano go w zmienionej postaci. Zachowany duży, drewniany krzyż na betonowym cokole umieszczono na najwyższym tarasie, górującym nad dwiema niższymi kwatarami, na różnej wysokości stoku. Wzorując się na resztkach mniejszych drewnianych krzyży, wykonano nowe na odwrotnych pochłonek, ułożonych w równych rzędach na obu kwaterach. Strefy połączone są betonowymi schodami, a całość otacza drewniany płot.	XXI. 40. TYMBARK – 368 sz. HÁBORÚS TEMETŐ (KERÜLET X. – LIMANOWA) 1915-ben telepítették községi temető mellé. Gustav Ludwig terve alapján létesült, ide is a limanovai csata során, 1914. decemberében elesettek temettek. 20 osztrák-magyar, 3 német és 10 orosz katoná pihen itt örökre (29 nevét ismerünk), többségük tiszt. Vannak köztük magyar katonatisztok, akiket 1914. december 13-án temettek el, valamint egy doni kőzet ezredparancsnok. 1992-ben földcsuszamlás következtében a temető teljesen tönkment. Megváltoztatott alakban építtették újjá. A megmaradt nagy fakeresztet betontalapzattal a legelső teraszra helyezték, alatta két alacsonyabb sírmező látható, a hegyoldali különálló magasságában. A kisebb fakereszt-maradványok mintájára újjá készültek, egyenlő sorokban újrarendezett s rókra helyezték el a keresztet. A zónákat betonlejtősen lehet bejárni, az egész temetőt fálkerítés körbeveszi.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírból exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírból exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – GRÓB ŻOŁNIERZY WĘGERSKICH NA CMENTARZU PARAFIALNYM Od 12.06.2014 r. spoczywają tu szczątki Węgrów, ekshumowane z mogiły, która znajdowała się przy torach kolejowych od czasów II wojny światowej. Nie odnaleziono żołnierzykich „nieśmiertelniczek”, nie udało się też w inny sposób ustalić ich tożsamości. Wiadomo tylko, że ci przynusomno wcieleni do armii węgierskiej ludzie stanowili ochronę niemieckiego pociagu, który 22.10.1944 r. trasą kolejową z Budapesztu do Generalnej Guberni wiózł cysterny z paliwem oraz zabrowane dobra materialne. Partyzanci radzieccy wysadzili ów pociąg kilkaset metrów za stacją kolejową w Wierchomla.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon üzemanyagtartályokat és ősszerbalt javakat szállított. Szovjet partizánok fellobbantották a vonatot pár száz méterre a wierchomla-i vasútállomástól. A temetőben megtartott ünnepségen Adrienne Körmeny, Magyarország Vrakcsói főkomandója valamint a Magyar Honvédelmi Minisztérium képviselője köszöntöket fejtettek ki azért, hogy megemlékeztek honfitársaikról és méltó módon újratemetették őket. A Minisztérium által finanszírozott sírtáblán felirat látható: „Itt nyugszik két ismeretlen magyar katoná. Issten ismeri őket”.	XXII. 41. WIERCHOMLA – MAGYAR KATONÁK SÍRJA A KŐZSÉGI TEMETŐBEN. 2014.06.12 óta itt nyugsznak, a vasúti síni mellett levő, II. világháborús sírből exhumált magyarok földi maradványai. Katonai „dögcéduláikat” nem találtak, más módon sem sikerült megállapítani a kilétüket. Csúpan annyit lehet tudni róliuk, hogy ők, az erőszakkal a magyar hadseregbe besorozott emberek annak a német vonatraik az őrségét állították, amely 1944.10.22-én Budapesten – Lengyel Főkörmányzóság közötti vasútvonalon